

בס"ד פרשת בהר בחוקותי תשפ"ג וארטים לפרשת בהר

כה ד-ה. ובשנה השביעית שנת שבתון וכו' שבת לה' את ספיח קצירך לא תקצור, זה לגבי שמיטה. ואילו לגבי יובל כתוב יובל היא קודש תהיה לכם לא תקצרו את קציריה. הנה יש ב. שינויים בין שמיטה ליובל, שמיטה נקראת שבת, ויובל נקרא קודש. שינוי נוסף שבשמיטה איסור העבודה בשדה הוא בלשון נוכח - את ספיח קצירך לא תקצור, דהיינו את הקציר שלך תשבית. ואילו ביובל הוא לשון המוסב על השנה לא תקצרו את קציריה, היינו את קציר השנה. וי"ל, אומר ה'משך חכמה', דהנה הגמי' בביצה יז אומרת ששונה קדושת שבת מקדושת יו"ט, שקדושת שבת היא קבועה וקיימת מששת ימי בראשית, היינו שלא צריך לעשות פעולה שהשבת תתקדש. אבל יו"ט, ישראל מקדשים אותו ותלוי בהם הדבר להקדימו או לאחרו. וכמו כן שונה יובל משמיטה דאילו שמיטה היא קבועה וקיימת כל שנה שביעית, אפילו אם לא ספרו את מניין השנים, ואילו יובל תלוי בישראל ואם לא תקעו וכו' אז הוא מותר בזריעה. וכעת הכל בהיר וברור. שמיטה נקראת שבת כי היא כמו שבת שחלה מאליה ואיסורה הוא בכל מצב, לכן כתוב את ספיח קצירך לא תקצור בלשון נוכח. ואילו יובל הוא נקרא קודש כיו"ט הנקרא קודש, כי שניהם חלים ע"י שישראל מקדשים אותם, ואיסורה הוא בלשון שמוסב על השנה, כי רק אם קידשת את השנה אז הוא אסור אבל הספיח עצמו לא אסור מעצמו כלל.

כה ו. לכם לאכלה ולבהמתך. הקשו לגר"ח קניבסקי מדוע בפסוקים של שמיטה הוקדמה אכילת אדם לאכילת בהמה, הרי יש דין לתת לבהמה לפני האדם, כמ"ש ונתתי עשב בשדך לבהמתך ורק אח"כ ואכלת ושבעת. ותיירץ הגר"ח שהיות ואנחנו מדברים כאן על פירות שביעית שאוכל הראוי לאדם יש דין לתת לאדם ולא לבהמה, ורק כשלא ראוי לאכילת אדם נותנים לבהמה, לכן נכתב לכם לאכלה לפני לבהמתך, שלא נטעה לומר שמותר לתת אוכל של אדם לבהמה.

כה י. וקראתם דרוור בארץ לכל יושביה יובל היא תהיה לכם וגו' ואיש אל משפחתו תשובו. לכאוי יש כאן כפילות בפסוק. כי הרי הכל הולך על שילוח עבדים, גם וקראתם דרוור לכל יושביה, ואח"כ שוב ואיש אל משפחתו תשובו והיינו העבדים, ולמה נכתב פעמיים? וי"ל, אומר הגר"י ע"פ הגמ' בר"ה ח: עה"פ וקידשתם את שנת החמישים שנה מה ת"ל לפי שנאמר ביום הכיפורים, יכול לא תהא מתקדשת אלא מיוה"כ ואילך, ת"ל וקידשתם את שנת החמישים, מלמד שמתקדשת והולכת מתחילתה. מכאן אמר רבי ישמעאל, מר"ה ועד יו"כ לא היו עבדים נפטרים לבתיהם אך גם לא היו משתעבדים אלא אוכלים ושמחים וכו', כיוון שהגיע יו"כ תקעו ב"ד בשופר מיד היו עבדים חוזרים לבתיהם, וכ"פ הרמב"ם י ד משמו"י. ולפי"ז מתבאר הפסוק כך: וקידשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דרוור, והיינו שמתחילת שנת החמישים קוראים דרוור שלא מעבידים את העבדים, ומסיים הפסוק יובל היא וכו' והיינו שביו"כ שאז קובעים את היובל, אז ושבתם איש אל משפחתו.

כה יד. וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו וגו'. יש להקשות מדוע הוספנו ממכר היה מספיק לומר וכי תמכרו לעמיתך? וי"ל דמצינו בשו"ע שדין הונאה הוא דווקא כשמוכר ממכר אבל בעה"ב המוכר כלי תשמישו אין בזה הונאה כי לבעה"ב חשוב הדברים שלו, וא"כ י"ל דזה מה שרצינו לומר וכי תמכרו ממכר זה דווקא ממכר אז יש בעיה של הונאה אבל בכלים אחרים אין בעיה של הונאה. לוי' חן.

כה כ. וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וכו', וציויתי את ברכתי. לכאורה קשה איך יאמרו בשנה השביעית מה נאכל הרי אדם אוכל כל שנה מהתבואה של שנה שעברה וא"כ בשנה השביעית יש לו כי בשנה השישית הוא עדיין זרע ואסף, ורק בשנה השמינית אין לו? וי"ל ע"פ יומא עד: על מי שאוכל ואין לו פת למחר, אזי אין לו הנאה מהאוכל שיש לו היום. ועל כן יש לפרש את הכתוב כך: וכי תאמרו מה נאכל בשנה

השביעית, כי גם בשנה השביעית לא יהיה להם טעם באוכל מכיוון שאין לו לשנה הבאה, וע"ז אומר הקב"ה וציויתי את ברכתי ואז תהיו אוכלים לשובע בשנה השביעית ולא תדאגו כלל.

כמה דיוקים על פסוקי שמיטה ויובל. א. כל השנים הנזכרים בפרשה של שמיטה כולם חסרים: שביעת שמינת תשיעת, ואילו שישית כתוב מלא יו"ד והטעם בזה י"ל משום וציויתי את ברכתי בשישית, אז כשיש ברכה זה מלא. עוד מצינו 14 פעמים יובל בפרשה הזאת שש פעמים כתוב יובל מלא עם ויו ושמונה פעמים יבל בלי ויו, וי"ל דמצינו בערכין יב: ששבעה עשר יובלות מנו ישראל ושלושה אחרונים היו רק לקדש את השמיטה, עכ"פ 14 היה שב"ד קדשו, וד"ז מרומז כאן שכתוב 14 פעמים יובל ולפי חשבון הסוגיה שם יוצא שבזמן בית המקדש מנו 6 יובלות ולכן כתוב יובל מלא, ואחרי החורבן מנו עוד שמונה יובלות וכנגד זה כתוב יבל חסר. טעמא דקרא.

כו ב. את שבתותי תשמרו ומקדשי תראו אני ה'. יש לדקדק למה אמר שבתותי לשון רבים, ולא אמר את השבת תשמורו. ועוד למה הסמיך לזה ומקדשי תראו? ונראה דהנה אמרו חז"ל שבת קי"ח אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים. וזה שאמר הכתוב אם את שבתותי היינו שתי שבתות דווקא תשמרו אז ממילא יגיע 'ומקדשי תראו'. ואח"כ מוסיף אני ה' והוא ע"פ רש"י בשלח יז' טז' שאין ה' שלם עד שיבא המשיח.

וארטים על פרשת בחוקותי

כו ד. ונתתי גשמכם בעיתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו. למה גבי גשמים כתוב ונתתי גשמכם בעיתם, היינו שהקב"ה ייתן גשם. ואילו לגבי עץ השדה כתוב שהעץ עצמו ייתן פריו? וי"ל ע"פ תענית ב. ג' מפתחות נתנו ביד הקב"ה ואחד מהם זה מפתח הגשמים. ולכך גשם הקב"ה נותן, אבל פירות העץ ייתן. רמ"ד סאלאווייצ'יק.

כו ה. ואכלתם לחמכם לשובע וישבתם לבטח בארצכם. יש להקשות מה הקשר בין אכילה לשובע לישיבה לבטח בארצכם. וי"ל ע"פ ברכות ג: שבאו ואמרו לדוד המלך שאין פרנסה, א"ל דוד צאו והתפרנסו זה מזה, אמרו לדוד אין הקומץ משביע את הארי. אמר דוד לכו למלחמה. והנה כאן הקומץ משביע את הארי כי אוכל קצת ומתברך במעיו (רש"י על ואכלתם לחמכם לשובע) ממילא וישבתם לבטח בארצכם, כי לא תצטרכו למלחמות. רבי שמואל יעקב בורשטיין.

כו ו. ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד. הגמ' בברכות נה: אומרת שכל ימיו של דוד לא ראה חלום טוב, ומבארים האחרונים לפי שהיה טרוד במלחמות, לכך בלילה ראה חלומות רעים בענייני מלחמות. ולפי"ז מובנת הבטחת התורה, ונתתי שלום בארץ ולא יהיו מלחמות וממילא ושכבתם ואין מחריד.

כו ו. ונתתי שלום בארץ. אומר רש"י שמא תאמרו הרי יש אוכל ושתיה - אם אין שלום אין כלום, ת"ל ונתתי שלום בארץ, מכאן שהשלום כלול כנגד הכל עכ"ל. כאן בברכה הם מתייראים שמא לא יהיה שלום, ואילו בפרשת נצבים כתוב והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי, משמע שבקללה הם אומרים שאפי שתהיה קללה אבל שלום יהיה. וקשה למה בברכה חוששים שלא יהיה שלום ובקללה הם בטוחים שכן יהיה שלום. וי"ל ע"פ ברכות כ: שאלו מלאכי השרת לקב"ה למה אתה נושא פנים לישראל ונותן להם שלום כדכתיב 'ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום'! ענה להם הקב"ה אני כתבתי בתורתך ואכלת ושבעת וברכת, היינו שיברכו רק במקום שהם שבעים, והם מברכים גם ב'כזית' אפי' שהם אינם שבעים, ולכן כיוון שהם נושאים לי פנים אני נושא להם פנים ונותן להם שלום, ולפי"ז, מובן כי בברכה הם לא נושאים פנים לקב"ה כי הם אוכלים קצת והם שבעים, כדאיתא ברש"י על הפסוק הקודם ואכלתם לחמכם לשובע שיהיו אוכלים קצת ומתברך במעיהם, וא"כ הקב"ה לא ישא לנו פנים כי אנחנו שבעים בכזית ואין נשיאות פנים מצדינו לכן חששו שלא יהיה להם שלום. וע"ז צריך את ההבטחה משמים ונתתי שלום בארץ. משא"כ בקללה הם היו בטוחים בשלום כי הם לא היו שבעים כלל וכלל ובכ"א בירכו ברהמ"ז.

כו ו. והשבת חיה רעה מן הארץ. הקשה הגרא"ז מלצר לשיטת רש"י בפסחים ד: לגבי תשבתו שאור. דהשבתה היינו ביטול, ולא ביעור, הא כאן חזינן דהשבתה הוא ביעור,

שהרי כוונת הפסוק והשבתי חיה, שלא יהיו חיות רעות, והיינו ביעור? ותירץ רבי בצלאל ז'ולטי ע"פ התו"כ שהובא ברמב"ן כאן, דפליגי רבי יהודה ורבי שמעון, דרבי יהודה ביאר דהשבתי היינו יעברו מהעולם כפשוטו, ואילו לרבי שמעון משביתן שלא יזיקו. ולפי"ז הכל מובן לשיטתם, דלר"י דהשבתי הוא ביעור דס"ל דביעור חמץ הוא בשריפה, לכך כאן ההשבתי הכוונה שהקב"ה יעביר החיות מהעולם לגמרי. ואילו לרבי שמעון שהשבתי דהכא היינו שלא יזיקו, הוא כעין ביטול חמץ שמבטל החשיבות שלו, וכחיות שמבטל את ההיזק שלהן. ולפי הנ"ל יש לבאר עוד פלוגתת הרמב"ם והראב"ד פיב' ממלכים ה"א, דלרמב"ם שם לעת"ל עולם כמנהגו נוהג ולא יהיה שום שינוי. ובביאור הפסוק וגר זאב עם כבש הוא דרך משל: והיינו שיהיו ישראל יושבים בין האומות ולא יזיקו להם, אבל לא שיגור זאב עם כבש. ומקשה שם הראב"ד הרי כתוב והשבתי חיה רעה מהארץ, ומאי דכתיב בתורה אי"ז משל, ורק על דברי נביאים שייך לומר דרך משל. וצ"ל שהרמב"ם והראב"ד נחלקו בפלוגתת ר"י ור"ש הנ"ל, דלר"י הכוונה שלא יבואו חיות רעות בארצכם והוא מפני שיהיו מלאים באדם, וממילא לא יכנסו חיות רעות (כ"כ הרמב"ן כאן) ואין זה שינוי הטבע וכן למד הרמב"ם. אבל הראב"ד שהקשה משם ס"ל כר"ש שהחיות לא יזיקו והוא שינוי הטבע ולכך הקשה על הרמב"ם מהכא. רבי משה גפן.

כו ז-ח. ורדפתם את אויבכם וגו' ונפלו אויביכם לפניכם לחרב. וברש"י שיהיו נופלים לפניכם שלא כדרך הארץ. מה בא להוסיף רש"י בזה? י"ל ע"פ המדרש, שכשדוד הרג את גלית הקב"ה עשה נס שגלית יפול על פניו לכיוון דוד שלא כדרך הארץ שנופלים לאחוריהם, והטעם כדי שיהיה קל לדוד לכרות את ראשו שהיה גדול ואם היה נופל לאחוריו היה מאמץ להגיע עד הראש שלו, והכנענים היו גבוהים מאוד ע"פ עמוס ב' ט'. וזה מה שכתב רש"י שיהיו נופלים לפניכם שלא כדרך הארץ.

כו ח. ורדפו מכם חמישה מאה, ומאה מכם רבבה ירדופו. ברש"י הקשה הלא החשבון הוא שאם חמש רודפים מאה. אז מאה רודפים אלפיים. וי"ל, אומר המהרי"ל דיסקין, שכוונת הפסוק כך: ורדפו מכם חמשה מאה, ומאה מכם - היינו מאה פעמים חמש דהיינו חמש מאות, רבבה ירדופו.

כו יג. ואולך אתכם קוממיות. וברש"י בקומה זקופה. ותמה ע"כ החת"ס הרי הגמ' בקידושין לא. אומרת שאסור לילך ד"א בקומה זקופה. וי"ל דהנה טעם האיסור לילך בקומה זקופה הוא משום ששכינה למעלה מראשותיו, וצריך ללכת בהכנעה לפני השכינה. והנה כאן כתוב והתהלכתי בתוכם. ופרש"י 'אטייל עמכם בגן עדן - כאחד מכם' היינו שהקב"ה יטייל בינינו, ולכך מותר ללכת בקומה זקופה שהרי הוא לא מראשותינו ואנחנו לא דוחקים רגלי השכינה.

כו יז. ונסתם ואין רודף אתכם. לכאורה קשה מה הקללה שאין רודף אתכם, הרי אם כן יהיה רודף זו קללה יותר קשה. וי"ל שאם יש רודף אתכם אז אלוקים יבקש את הנרדף, וזו הקללה כאן שלא יהיה לכם את הזכות של אלוקים יבקש את הנרדף.

כו יט. ושבתי את גאון עוזכם. בתורת כהנים ביאר שזה הולך על הריגת 'פפוס בן יהודה' שהיה מקורב למלכות והיה מבטל הגזירות של היהודים. פעם אחת נמצאה בת המלך הרוגה ורצו להרוג את כל היהודים, בא פפוס ואמר שהוא הרג אותה וכך הוא נהרג וניצלו כל ישראל. וכתוב בגמ' בב"ב י. שאין כל בריה ובריה יכולה לעמוד במחיצתו בג"ע בגלל המעשה הגדול והאציל שהוא עשה, שהיה ברומו של עולם ומסר עצמו להריגה כדי להציל את ישראל. וכתוב עליו, שהוא נכנס לבית הסוהר וראה את רבי עקיבא ואמר לו אשרך שנתפסת על ד"ת אוי לי פפוס שנתפסתי על דברים בטלים. רואים שאפילו שעשה כזה מעשה אצילי וגדול, שהרי כל המציל נפש אחת מישראל וגוי עאכו"כ מי שהציל את כל היהודים שהיו בסכנה, ולמרות זאת, הוא נחשב כמי שנתפס על דברים בטלים, ולמה? כי מול תלמוד תורה גם הדברים הכי גדולים בעולם נחשבים כדברים בטלים.

כו כ. ותם לריק כוחכם. איתא בתורת כהנים: זה המשיא בתו ונותן לה ממון הרבה, ולא הספיקו שבעת ימי המשתה לצאת עד שמתה בתו, נמצא קובר את בתו ומאבד את ממונו (כי הבעל יורש). רבינו תם בספר הישר תיקן שאם האישה מתה בתוך יב'

חודש מהנישואין בלי להשאיר זש"ק, הבעל צריך להחזיר לאבא את כל הנדוניה שקיבל. והנכד של הפנ"י מספר שנגלה לו בחלום, שזה הטעם שקוראים לרבינו תם 'תם' כי הוא ביטל גזירת ו'תם' לריק כוחכם.

כו כח. והלכתי עמכם בחמת קרי, ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתכם. לכאורה המילה אף אני מיותרת. ואומר החת"ס ע"פ סנהדרין מו. שהשכינה מצטערת גם על מיתת רשעים. וזמ"ש הכא ויסרתי אתכם אף אני והיינו שגם הקב"ה מתיסר, כביכול, בצרתם.

כו מב. וזכרתי את בריתי יעקב. מה נתקע כאן באמצע הקללות פסוק של נחמה? מתרץ הסנדלר זצ"ל שזה גם קללה. כי אינו דומה רשע בן רשע שעושה עבירה, לרשע בן צדיק. כי על הרשע בן צדיק יש יותר תביעה בשמים למה עשה עבירות הרי ראה בבית לא ככה, משא"כ רשע בן רשע שעושה עבירה שכך ראה בביתו. וזה מה שהתורה אומרת כאן, אני אתן לך עונש גדול כי אני זוכר שאתה מזרע האבות הקדושים, וגם הארץ אזכור, ואווירה דאר"י מחכים, ובכל זאת לא הלכת בדרך הישר.

כו מד. לא מאסתים ולא גאלתיים לכלותם. רבי ברוך דב דיסקין אמר וארט יפה, כמדומני בשם הגר"א, על הפסוק במלאכי ג' ו' **אני ה' לא שניתי ואתם בני ישראל לא כליתם.** הגמ' בשבועות אומרת האומר הן הן הר"ז שבועה, לאו לאו הר"ז שבועה, כלומר אדם לא צריך לומר אני נשבע שאני לא הולך למקום פלוני, אלא אם אומר אני לא הולך אני לא הולך פעמיים הר"ז שבועה. וזה מה שאמר ה' לישראל אני ה', לא - שניתי. היינו את המילה 'לא' שניתי, כלומר אמרתי פעמיים. והיכן? אצלינו בפרשה: לא מאסתים ולא גאלתיים לכלותם להפר בריתי עימם, ולכך משום שאני ה' שניתי פעמיים את ה'לא', לכן אתם בני ישראל לא כליתם לכך אני לא מכלה אתכם.

כו יט. ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אותו ויסף חמישית כסף ערכך עליו וקם לו. הנה כאן לגבי גאולת שדה כתוב שכשהמקדיש פודה אזי **וקם לו.** ואילו לעיל בפסוק טו לגבי מקדיש בית איתא שאם המקדיש יגאל את ביתו **והיה לו.** ויש לעיין למה לגבי שדה כתוב **וקם לו** ולגבי בית כתוב **והיה לו?** וי"ל דבשדה דינא הוא שאם לא גאלה המקדיש ומכר הגזבר אזי זה לא חוזר לבעלים ביובל. משא"כ בבית תמיד חוזר הבית ביובל לבעלים. לכן בשדה כתוב קיום והיינו שזה מתקיים אצלו. ואילו בבית שזה בלא"ה שלו כתוב והיה לו כבר כשפודה, אבל לקיום גם בלא"ה זה היה שלו.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

לא תונו איש את עמיתו – אונאת דברים

על הפסוק ולא תונו איש את עמיתו (פסוק יז) פירש רש"י כאן הזהיר על אונאת דברים, שלא יקניט איש את חברו ולא ישיאנו עצה שאינה הוגנת לו לפי דרכו והנאתו של יועץ. ובגמרא בבבא מציעא נח: הרחיבו באיסור זה וז"ל הגמ' אם היה בעל תשובה אל יאמר לו זכור מעשיך הראשונים, אם היה בן גרים אל יאמר לו זכור מעשה אבותיך, אם היה גר ובא ללמוד תורה אל יאמר לו פה שאכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים בא ללמוד תורה שנאמרה מפי הגבורה, אם היו יסורין באין עליו אם היו חלאים באין עליו או שהיה מקבר את בניו אל יאמר לו כדרך שאמרו לו חבריו לאיוב הלא יראתך כסלתך תקותך ותם דרכיך זכר נא מי הוא נקי אבד, אם היו חמרים מבקשין תבואה ממנו לא יאמר להם לכו אצל פלוני שהוא מוכר תבואה ויודע בו שלא מכר מעולם. רבי יהודה אומר אף לא יתלה עיניו על המקח בשעה שאין לו דמים שהרי הדבר מסור ללב וכל דבר המסור ללב נאמר בו ויראת מאלהיך. אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי גדול אונאת דברים מאונאת ממון שזה נאמר בו ויראת מאלהיך וזה לא נאמר בו ויראת מאלהיך ורבי אלעזר אומר זה בגופו וזה בממונו רבי שמואל בר נחמני אמר זה ניתן להישבון וזה לא ניתן להישבון. ובדף נט. אמר רב לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו שמתוך שדמענה מצויה אונאתה קרובה. אמר רבי אלעזר מיום שנחרב בית המקדש ננעלו שערי תפילה שנאמר גם כי אזעק ואשוע שתם תפילתי ואף על פי ששערי תפילה ננעלו שערי דמעות לא ננעלו שנאמר שמעה תפילתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש. **ובחינוך מצוה** שלח כתב: וראוי להיזהר שאפילו ברמז דבריו לא יהי נשמע חירוף לבני אדם, כי התורה הקפידה הרבה באונאת הדברים, לפי

שהוא דבר קשה מאד ללב הבריות. **וידוע המעשה** שמסופר בגמרא בכתובות סב: על רב רחומי שהיה רגיל לבא לביתו כל ערב יום כיפור, פעם אחת בערב יוכ"פ האריך בלימודו והתאחר לבא לביתו, ואשתו ציפתה לו שיבא וחושבת כל העת בלבה עכשיו יבא ולבסוף לא הגיע, וחלשה דעתה והורידה דמעה, באותה שעה היה רב רחומי בגג ונפחת הגג מתחתיו ומת. ונשאלת השאלה הרי עכשיו הצטערה יותר שבעלה מת, אלא ביאר ר"ח שמואלביץ שבין אדם לחבירו זה אש שורפת ואם אדם פוגע בשני אפילו בלי כוונה הוא ניזוק. **נביא כאן כמה עובדות** מגדולי ישראל כיצד נזהרו מאד מאיסור זה.

סיפור האדמו"ר רבי אברהם מזוועהיל שבצעירותו זכה להיות סמוך על שלחן זקינו רבי שלומ'קה מזוועהיל זי"ע בליל הסדר. בין האורחים שבאו לסעוד אצלו בליל הסדר [כידוע שהיה ביתו פתוח לרווחה וכולם התקבלו בביתו בכבוד מלכים] היה יהודי שאכל מצה שרויה לפי תומו, מיד ניגש אליו הילד כדי למחות בו על מנהגו זה. אולם כאשר הבחין בו זקינו רמז לו שלא לומר לו מאומה. לאחר כמה דקות הבחין בו אחר מבני המשפחה וכמעשה הראשון רצה גם הוא להוכיחו על כך, אך אז אמר לו רבי שלומ'קה בתוכחה בשמים לא ישאלו אותך אם אכלת מצה שרויה אם לא בשמים ישאלו אותך אם שמרת על הפה שלא לפגוע ביהודי. **סיפור נפלא** סופר על החזון איש כפי שהעיד רבי עקיבא הכרמי: פעם פנה אלי דודי רבי אליהו מאיר בלוך (ראש ישיבת טלז), ובקשני שאציע בפני החזון איש את שאלתו עקב מעשה שהיה: במחנה קיץ בארה"ב עשו נער ונערה מעשה שטות של קדושי שחוק. דודי פרט את את הסיפור במכתב, השאלה היתה האם לחוש לקדושין ולהצריך את הנער לתת גט? ואותי שלח לחזו"א בכדי לשמוע את דעתו בענין. כשנכנסתי לחזו"א על מנת לקבל את חוות דעתו, הוא אמר לי להקל בזה שאין לחוש לקידושין. העזתי ושאלתי: מדוע נוטה הוא להקל, הרי מדובר כאן בספק איסור חמור של אשת איש, ומה יש להפסיד אם נסדר גט לחומרא? השיב לי החזון איש: וכי להכתים ולבייש נערה בת ישראל לעשותה לגרושה, אין זה דבר חמור בעיניך? **רבי שלמה** זלמן אויערבאך נהג כל ימיו לשפוך בעצמו לפח האשפה את שיירי המאכל מצלחתו, ולא היה מאפשר לבני ביתו לעשות זאת, ונימוקו בפיו: לעיתים אדם נמאס משיירי המאכל של רעהו, והאיסור לגרום זאת שייך גם אצל בני הבית. **סיפור רבי** יחזקאל אברמסקי: הדבר היה בימי חורפי ברוסיה כשישבתתי כבר על כסא הרבנות, באחד הימים נזדמן לי לבקר אצל רב ישיש פלוני במעונו תוך כדי שהותי אצלו נכנס מישהו עם שאלה בפיו, והרב הורה לו מה שהורה. הרגשתי על אתר שהוראתו אינה מדויקת בשולחן ערוך כתוב אחרת אך מכיון שהיה מדובר במנהג בעלמא ולא היה כאן מקרה מסוג לאפרושי מאיסורא שמתי מחסום לפי, היה ברור לי שבכגון דא כבודו של הרב עדיף. אמנם כשיצא השואל והמשכנו בשיחה נתגלגלו הדברים שבינינו מענין לענין עד שהצבעתי בעדינות לפני איש שיחי על מה שכתוב בשו"ע, עיין הרב בפנים ואמר שאכן שכח וטעה בהוראתו, לבסוף גם הודה לי שהעמדתי על טעותו ונפרדנו בשלום. לאחר מכן בשו"ב הביתה התחיל לבי נוקפני מי יודע האם לא ציערתי את הרב בהערתי הוא אמנם הודה לי על שהארתי את עיניו מכל מקום יתכן בהחלט שגרמתי לו עגמת נפש ומבוכה כשנוכח לדעת שבמעמד רב צעיר כמוני טעה והורה לאחד מבני קהילתו באופן שגוי ואולי התבייש בזה, ייסרתי קשות את עצמי מדוע לא התאפקתי מלהראות לו מה שכתוב בשולחן ערוך האין פה חשש אונאת דברים האין עבירה בין אדם לחברו שאפילו יום הכיפורים אינו מכפר עד שירצה? לאחר שעשיתי חשבון נפש נוקב החלטתי בלבי לבקש את מחילתו, אך נודע לי שהוא כבר נפטר. ולכן טרחתו למרחקים עד לקברו ואספתי עשרה אנשים וביקשתי ממנו מחילה כדין המבואר בשו"ע, ורק אז נחה דעתי.

רבי אברהם פאם היה אומר: רואים לפעמים מבוגרים משחקים עם ילדים, המבוגר חוטף משהו מיד הילד ומחביא בידו. הילד מנסה לקחת בחזרה, המבוגר מעביר ליד השניה, והמחזה חוזר על עצמו שוב ושוב, המבוגר מוסיף להתגרות בילד עד שהוא פורץ בבכי ואז הוא משיב לו את החפץ, ואינו מרגיש שום חרטה על מעשהו. מה הבעיה להשתעשע קצת? כאן הטעים ועורר: למעשה, כלולים בהתנהגות המחפירה הזו כמה לאווי! אני קורא לזה התנהגות מחפירה בגלל האכזריות שבה. כל מי שמציק לזולת

אפילו לשעה קלה ואף נהנה מכך, הוא חוטא. **כי גם לצער ילד זה אסור. מסופר מעשה שהיה אצל החזו"א: ילד בן שבע** השתולל בחדר שבו למד החזון איש, ותלמידו של החזון איש העיר לילד שיפסיק, אחרת הוא יספר לרבה שלו. החזון איש פנה לאותו תלמיד והסביר לו שבכך עבר על איסור תורה של ילא תונו איש את עמיתו, שהרי אסור לצער אדם מישראל והלא לילד יש צער מזה ועל פי הפסוק אין הבדל בין קטן לגדול. התלמיד ניסה להסביר את עצמו, שהרי צריך לחנך את אותו ילד. החזון איש ענה שמצוות החינוך מוטלת על האב ולא עליך. החזון איש הוסיף ואמר לתלמידו: אם הוא מפריע לך אז תצא ותלמד בחדר אחר. אבל לילד אל תפריע. **עוד מסופר** פעם הזמינו את ה"דברי יחזקאל" משינובא שיבוא להיות מסדר קידושין בעיר אחרת. הוא הגיע לעיר כמה שעות לפני החתונה. וכדרך האנשים הגדולים הנוהגים בביטול תורה, הלך לבית המדרש ללמוד לפני החתונה. באותו הזמן, השמש יהודי חשוב ומכובד, היה מנקה את בית המדרש וילדים הפריעו לו. אמר השמש לילד שהפריע שייצא והילד לא יצא. אז נתן השמש לילד סטירה, הילד התחיל לבכות ויצא. אחר כך הלך רבי יחזקאל לחתונה, שם כיבדו אותו, שכן היה אדם גדול. בא רבי יחזקאל לסדר קידושין ושאל מי לוקחים לעדים? הרב אמר שהם לוקחים אנשים חשובים, את השמש של בית המדרש ועוד יהודי חשוב. ראו שרבי יחזקאל לא מרוצה מהעדים הנבחרים. עד שהשמש תפס את עצמו שאולי זה בגלל שנתן לילד סטירה, אמר לו הרב: בוודאי, אתה פסול לעדות, עכשיו צריך לחכות שהילד יגדל ורק אז תוכל לבקש ממנו סליחה. וידוע על הסטיפלער שבזיקנותו הוא בא לבר מצווה של בחור בגלל שכשהיה קטן הוא ציערו במקצת, והוא חיכה לכישגדל כדי שיוכל לבקש את מחילתו וטרח בכך ביותר.

אצל רבי יחזקאל אברמסקי ניגש פעם בעל תפילה, שהתפלל באופן עילג עד שהצחיק את כל המתפללים מאחור. והנה במשך כל התפילה עמד הגאון ברצינות ולא הוציא אפילו שחוק קל מפיו שעה שכל המתפללים התגלגלו מצחוק. לאחר התפילה ניגש אליו תלמיד אחד ושאל: ילמדנו רבינו, היאך הצלחתם לעמוד כך מבלי למתוח את השפתיים לצדדים? השיב לו הגאון: ראה בני בשעה שהתעורר בי הצורך לצחוק, נזכרתי במה שאמרו חז"ל המלבין פני חברו ברבים אע"פ שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא. אמרתי לעצמי שאם אוציא מפי אפילו צחוק אחד, כל כרכי חזון יחזקאל שהוצאתי ילכו לאיבוד ולא צחקתי. **עד כמה** משפיעים מילים לא נעימות על האוזן של השני סיפר רבי ראובן אלבז: זכרוננו כשהייתי נער בן ארבע עשרה בישיבה קטנה, פעמים רבות היה ראש הישיבה רבי מאיר דב רובמן, מכבד אותי לעבור לפני התיבה ולהיות חזן. הקב"ה חנן אותי בקול יפה, ומכיוון שלמדתי להתפלל מחזנים אשכנזים התפללתי בנוסח זה, וראש הישיבה היה נהנה מכך, ואפילו האשכנזים שהיו בישיבה נהנו לשמוע אותי. אבל היה בחור אחד שלא נהנה מהחזנות שלי. אני זוכר שיום אחד לאחר שגמרתי את התפילה, וקבלתי ברכות יישר כח מרביני הישיבה וגם מכמה חברים, ניגש אלי אותו בחור ואמר לי: אתה מחזן בקול של תרנגול בדיוק כך. זה כל כך כאב לי עד שהתחלתי לבכות. אמרתי בליבי: מה הוא רוצה ממני? מה עשיתי לו? והלא השמעתני חזנות יפה וטובה וכולם נהנו, מדוע הוא אומר לי כך?! כאב לי כל כך! לאחר מכן גערתני בעצמי: נו, שכח מזה! החלטתי למחול לו ולא להקפיד עליו, אולם לא יכולתי לשכוח את דבריו. בכל פעם שראיתיו נזכרתי בעלבון הצורב. ועד היום, אחרי חמישים שנה ויותר, הדבר חקוק בזכרוני. כמה כוח יש לדיבורים שלנו, וכמה עלינו להיזהר לא לקלקל בהם!

סיפר רבי גמליאל רבינוביץ: אברך ירושלמי אחד לא הצליח בפרנסתו, ובכל עסק שהיה תוחב את ידו היה נכשל. החובות עלו והשתרגו על צווארו, והוא לא ידע את נפשו מרוב צער. עמד האיש וחשב חשבוננו של עולם, מה יכול להיות הדבר שמונע ממנו את הפרנסה. חשב וחשב הדק היטב, עד שהגיע למסקנה שהנה מעשן הוא סיגריות כבר כמה שנים, ואין אשתו מרוצה מזה. היא אמנם לא עושה מזה מריבה, כדי לשמור על שלום הבית, אבל בתוככי לבה זה מצערה מאד, כפי שאמרה לו כבר כמה וכמה פעמים. החליט האיש שכנראה זה הדבר המונע ממנו הפרנסה, שכן אמרו חכמים שאונאת האשה מונעת הפרנסה, ואם דמעתה מצויה אין המעות מצויות, כידוע. על אתר החליט האיש לשנות את דרכיו, ואמר לאשתו לשמחתה הרבה שהוא מפסיק

לגמרי לעשן. והנה פתאום החלה לרום קרנו, ושרתה שכינה במעשה ידיו, ובכל אשר פונה מצליח, ונעשה עשיר גדול, כן יתן ה' וכה יוסיף, ברכה ברוחניות ובגשמיות ובכל העניינים לטובה.

סיפור רבי ראובן קרלינשטיין: בשבת אחת הגיע יהודי לבית המדרש לקבלת שבת ומעריב, וכבדוהו לגשת לפני העמוד. החזן החל את תפילתו, והיה נראה כי הוא עתיד לסיים בחצות לילה. רבי יוסף שמשלביץ מגדולי ירושלים, שהיה מתמיד גדול, ישב במזרח, וההוא האריך מאד בכל קטע. לפתע הבחין החזן כי רב יוסף עושה תנועה של צער עם הכתף, כמי שקשה לו כבר עם האריכות. כשראה זאת, יצא לו כל החשק מהחזנות. מיד החליף ניגונים וניהל קבלת שבת רגילה. רבי יוסף הבין מיד מה קרה, וכי ציער יהודי. הסתיימה תפילת מעריב, רב יוסף המתין שכולם ילכו הביתה. הוא לא הלך לביתו אלא נותר בבית הכנסת. המתין שהחזן כבר ודאי באכסניה שלו, הוא יצא בשקט בלי שיראו, בא דפק בדלת, כאשר נפתחה הדלת והאיש עמד בפתח, התפרץ בבכי: תרחם עלי תסלח לי, אני מבקש ממך! והתייפח בבכי. החזן שאל: מה קרה תמחל לי. החזן: מחול לך! מחול לך! כעת הוא נרגע ושב לביתו.

כשנעשה רבי נתן צבי פינקל חולה הטרידה אותו העובדה שמצבו יצער את זולתו, באותם ימים קיבל על עצמו לחייך יותר שכן כשילדים יראו את מראהו הבלתי שגרתו עלולים הם לפחד לכן קיבל על עצמו להרבות בחיוכים. פעם בא לפניו אחד ממקורביו, והתאונן שהיום התבייש עד מאוד בבית המדרש. הוא שאל את הסבא: אמנם מה שארע לי הוא בוודאי לכפרת עוונות, אבל יש לחשוב מה הגורם אשר גרם שיארע לי דבר כזה? רצוני לשוב בתשובה על כך! שהרי בוודאי עוונותי גרמו לי שיארעו לי בושות כאלו. אמר לו הסבא מסלבודקה תכף ומיד: הזכר נא במה שארע לפני עשר שנים. למד כאן בישיבה בחור תלמיד חכם מיוחד, שהיה שקוע כל כולו בלימוד. פעם ארע שהגיע בשבת בבוקר לתפילת שחרית. מרוב שהיה שקוע בלימוד, הפשיל את שרוולו כדי להניח תפילין, למרות שלא היו התפילין לפניו. מאחר שהיה רגיל שבועמדו לתפילה הוא משפיל את שרוולו מרוב שקיעותו בלימוד עשה כן בשבת קודש. היות ולא רציתי לגשת בעצמי לאותו בחור פן יתבייש, פניתי אליך ואמרתי לך שתמהר לאותו בחור ותזכיר לו כי שבת היום, ואין צריך להניח תפילין. אתה אכן ניגשת אליו, אבל אמרת לו את הדברים כשחיוך על שפתותיך. הבחור הלז נפגע מאוד. בחיך הזה דקרת אותו בכל רמ"ח איבריו! דע לך שלהשיית יש זמן, אבל העוון דאז לא נמחל לך! חלפו עשר שנים מאותו מעשה, והיום קיבלת את עונשך הראוי, על כך שחיכת אז וגרמת לחלישות הדעת לאותו בחור.

רבי חיים קניבסקי אומר רבות שהמצער חברו זה מעכב הזש"ק והיינו שמתעכב מללדת עד שיפייסו ורבים הסיפורים על אנשים מעוכבי זש"ק שכשנודע להם שבעבר ציערו החבר הם מיהרו לפיסו ונושעו. **ושמעתי סיפור מוסמך** על יהודי ניצול שואה ללא ילדים רח"ל שהיה מביא לישיבה בשכונותו כל מוצ"ש את האוכל שנשאר בשבת לישיבה, והיה בטוח שכולם נהנים ממעשה ידי אשתו מאוד ואף אשתו הרבתה באוכל כל ער"ש כדי שישאר לבחורים במוצ"ש וד"ז נתן להם סיפוק גדול. יום אחד ניגש אליו אחד הבחורים ואמר לו בזלזול, אין לך מה להביא את האוכל כי כשאתה הולך, הכל הולך לפח. היהודי נעלב כהוגן וכבר באותו שבוע כשדמעתו ודמעת אשתו על לחייהם הם עברו דירה. לימים התחתן הבחור הנ"ל ובמשך שנים רבות לא נפקד בזש"ק. כל טובי הרופאים אמרו שאין שום בעייה, לאחר שנים רבות הוא שמע מדברי הגר"ח קניבסקי שעניין זה של מצער את חברו מעכב הזש"ק, מיד הוא נזכר באותו סיפור, וכאן הוא החל את מסע החיפושים אחר אותו יהודי עד שמצא שהוא גר באיזה מושב. הוא ואשתו הגיעו לביתם והחלו לבכות את מצבם הקשה. אך היהודי לא אבה לסלוח לו וסיפר את כל התלאה והצער שגרם להם ד"ז. במשך שעות ארוכות הם הרבו לפייסם עד שקיבלו ע"ע שהם יפרסמו ד"ז ברבים שיהיה לזכות ואז הם סלחו להם. וכך כעבור פחות משנה הם נפקדו בתאומים, והיהודי הנ"ל משמש לילדים כסב, והם מקבלים את הילדים אחת לשבוע בביתם ומתארחים אצלם תמידים כסדרם.

כמו"כ התפרסם הסיפור עם הרב אלישיב שכיתה שלימה של תלמידות שלא התארסו אחרי שסיימו את שנותיהן בסמינר, ובאו לבקש עצה מהרב אלישיב ואמר

שייזכרו אם פעם פגעו במישהי. והתברר שבכיתה א' היתה אצלם בחורה לא כ"כ נורמלית והם צחקו עליה עד שהתביישה לבוא וכעת היא במוסד סגור. מיד הרב אלישיב אמר להם מה דרכי התשובה. ותוך תקופה קצרה כולן התארכו. הרבנית קניבסקי סיפרה לנו רבות על בתה שחזרה הביתה פעם מהסמינר בוכיה בעקבות שהמורה ציערה אותה לעיני כולן על לא עוול בכפה, ולא עזרו כל ההסברים. לימים המורה באה לביתם לבקש מחילה כי היא קרובה לגיל ארבעים ועדין לא מצאה את זיווגה. כמובן שמיד סלחה לה, ומיד לאחמ"כ היא נושעה. ואדם שציער מישהו, כפרתו היא בקשת מחילה. ובעיקר אם מתבזה בכך זה גופא כפרתו. וכדאי להתבזות שעה אחת מאשר לסבול שנים רבות ורק אח"כ לבקש מחילה. ואני מכיר אדם שכל ימיו סבל ומכאוב ובמקום כל צרה שנפתרת לו נהיית לו צרה חדשה, ואין לו יום ולילה, חיו מלאים יסורים והוא הודה בפני שהכל בגלל שהציק בעבר לשני בצורה לא רגילה ומתקשה לבקש מחילה ע"כ. ה' יעזור שנתחזק בעניין זה של באל"ח להזהר מאוד לא לצער את השני בשום דרך, ובפרט בימים אלו של אבל על תלמידי ר"ע על שלא נהגו מספיק כבוד זה בזה. ונזכה לגאולה השלימה בב"א.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלות: פרשת בהר פותחת במצוות השמיטה שבאה לחזק את מצוות הביטחון בה'. מהו בטחון בה' ומהי ההשתדלות המותרת? **תשובה:** השתדלות מותרת רק כהלכה וכמידת בטחונו, ומי שמשתדל שלא כהלכה ודאי שלא יצליח, וכן מי שמשתדל יותר מידי מראה שאינו בוטח מספיק והקב"ה אומר לו תסתדר לבד, חלילה. והחזו"א אמר פעם לרבי שמשון קרליץ שההשתדלות היא לבקש פעמיים בלבד, ואח"כ יתפלל. והביטחון בה', אומר הגאון, צריך להיות בדרך של כגמול עלי אמו היינו כמו שתינוק לא חושש שיחסר לו חלב למחר, כך על האדם לא לחשוש מזה כלל. והרב שטינמן כתב לרבי דוד אבוחצירא שבדורנו הטכנולוגי שהכל בלחיצת כפתור יש תפקיד יחודי יותר מהדורות הקודמים והוא לבטוח רק בה' ולא בבשר ודם, ורק בורא עולם בכוחו להציל אותנו ולפעול ישועות, וכמו שראו בקורונה. וכן אמר החזו"א לרבי אלעזר צדוק טורצ'ין שיהודי חייב לקחת אתו את הרבש"ע לכל מקום בו הוא הולך, והיינו כאשר הוא קונה נעליים הוא צריך להתפלל שה' יצליח דרכו והוא יקנה נעליים טובות, וכך בכל עניין ועניין הוא צריך לפנות להקב"ה ולדבר עמו כבן אל אביו וכך גם יהיה לו ס"ד כי הבוטח בה' חסד יסובבנו, וגם תתגבר אצלו מידת הביטחון בה'. וכשאדם מתפלל על כל עניין לה' מראה שבוטח בו ואז חסד יסובבנו. **וידועה הסגולה** של רבי חיים מוולאז'ין, שבכל עת צרה וכדו' ישים מבטחו בה' ויאמר אין עוד מלבדו ויזכה לראות ישועות... ואנשים רואים ישועות גדולות ע"י סגולה זו בראיונות לעבודה, במבחנים, ובעיות במיסים, ושלל בעיות שלצערנו לא חסרות.

שאלה: מה צריך להשתדל השבוע? **תשובה:** הרב שטינמן היה תמיד אומר שבשבוע שקוראים את הקללות הוא שבוע שצריך יותר זהירות, והוא עצמו היה משתדל באותו שבוע לא לצאת מביתו מלבד לצרכי מצווה. רבי חיים קניבסקי כשהיה קורא את הקללות בשניים מקרא הוא לא אומר זאת מול אנשים שלא יתקללו ח"ו (ויש להוסיף מה שמקובל מרבי חיים מוולאז'ין שמי שצם בער"ש בחוקותי ואומר שניים מקרא ואחד תרגום יזכה שכל תפילותיו יתקבלו).

שאלה: סגולה לחשקת הלימוד? **תשובה:** ילמד לפני תחילת הלימוד או הלימוד 5 דקות מתוך הספר 'מעלות התורה' לרבי אברהם אחי הגר"א וככה כשרואים לפני תחילת הלימוד כמה חשיבות ומעלה יש לתורה זה נותן חשק עצום לנצל כל רגע ללימוד. ותמיד אנו כותבים שהסגולה הגדולה היא לבקש מה' שיתן לנו חשקת הלימוד ואין למעלה מזה.

שאלה: מה הסיבה שספר התהילים היא סגולה אדירה לכל צרה קטנה כגדולה? **תשובה:** כיוון שהעניין של לשמה הוא מאוד גדול, ובאמירת תהילים שאין מכך כל הנאה, וזה רק בשביל להתפלל יש בזה מעלה של לשמה ולכך זה מתקבל ברצון. מהרב שטינמן

שאלה: האם רבי חיים קניבסקי היה בדירת החזו"א כשהגיע לשם בן גוריון? **תשובה:** רבי חיים שם לב שבן גוריון הגיע מיד הוא קרא לכל הנמצאים שם בואו איתי לחדר כאן 'אסור להסתכל בפני רשע'. (מתוך הספר הנהגות והלכות לרבי חיים קניבסקי מאת תלמידו רבי חיים עוזר כהן שליט"א. ושם מופיע גם שרבי חיים כתב בחלק מספריו ניתן להשיג אצל 'הרב' חיים קניבסקי ובחלק מושמט 'הרב' ואמר רבי חיים שזה משום שבחיי הסטיפלער לבקשתו הוא כתב הרב אך אחרי שנפטר כתב בלי הרב).

שאלה: איזה יצר הרע חזק יש בתקופתנו בקרב הרבה מהצעירים? **תשובה:** להיות מעודכן כל הזמן בנייעס, וכח הסקרנות הוא חזק מאוד, וקשה להתגבר ע"ז. אבל, מעורר רבי גרשון אדלשטיין, שיש חיוב להתגבר ע"כ. והמתרגל להתגבר ע"ז לא לקרוא עיתונים וק"ו לא לשמוע קווי נייעס רואה תוך תקופה קצרה שחיינו נעשים יותר רגועים ושלווים ויש לו ס"ד מיוחדת בכל העניינים, וראשו נהיה פנוי יותר להכניס אוצרות התורה עד אין סוף. והוא לא מפסיד כלום מזה שהוא לא מתעניין בכל הנייעס.

שאלה: האם יש תועלת בהחרמת מאפיית אנגיל בעקבות זה שיו"ר הדירקטוריון הפגין נגד הציבור החרדי בצורה מתריסה שלא היה לה תקדים? **תשובה:** בעבר הציבור החרדי החרים בעקבות חילולי שבת או חפירות קברים היה זה החרם מול בנק לאומי מול שפע שוק ומול אל על. החרמות אז הצליחו להביא לפשרה של הבעלים או להפסדים אדירים. החרם האחרון היה על חברת אל על שעשתה טיסות בשבת. אז החרם היה רישמי והחברה ספגה הפסדים עצומים והיא נכנעה לדרישת החרדים שהיו 20 אחוז מהנוסעים שלה. החרדים הקונים של אנגיל הם ככל הנראה הרבה יותר אחוזים מאשר הם באוכלוסיה משום שהחילונים בדרך כלל קונים במאפיות יוקרתיות יותר. הציבור החרדי לא נלחם על כבודו בדרך כלל, וודאי לא בצורה הפוגעת באנשים אחרים. אין לנו עניין לפגוע בהכנסות מאפיית אנגיל ולא בעובדי החברה, בהם גם כאלה הנמנים על הציבור החרדי. אך כאשר מפגינים נגד הערכים והמנהיגים שלנו באופן עקבי עד כדי הסתה מכוערת, אנחנו לא יכולים לעבור על כך בשתיקה. כי יש בכך חילול ה' שאנחנו סמרטוטים שאפשר לדרוך עלינו בלי גבול ובוודאי אחרי שהתפרסם החרם, כי זה שאנחנו חרדים זה לא סיבה שניתן שירמסו אותנו וודאי לא אחרי שאחד מבעלי החברה הוסיף שמן למדורה ואמר מילים המשתלחות בציבור החרדי.

שאלה: כשיש איזה משהו שמפריע לי אצל השני האם עלי לפתח שיחה על דבר זה עם השני או לשמור בבטן? **תשובה:** לבדוק היטב מה מפריע לי אצל השני, ולהבין איך זה קשור אליך, היינו נאמר אם השני מפוזר וזה מפריע לך, עליך לדעת שזה בגללך, כי אתה מידי פדנט. ולכן מה שראוי לעשות זה להסביר שהבעיה היא אצלך ותעשה לי טוב, וכך השיחה תהיה חיובית ביותר.

שאלה: מתי כדאי להימנע מלאכול? **תשובה:** סמוך לשינה, וכדאי להרחיק את הסעודה שעתיים מהשינה. ובנוסף, מחקרים רבים הראו שאחרי השעה תשע בערב לא מומלץ לאכול כי האוכל אז הוא יכול להזיק לתועלת שיש מהכבד.

שאלה: האם נכון לדבר עם צעירים דברים בסיסיים כגון גן עדן וגהינום כדי שייראו מהחטא? **תשובה:** בימינו הדרך היא להתמקד יותר על ההנאה בלימוד המעלה של תורה; הכיף בלהיות אדם שמקיים וחי ע"פ התורה ופחות לדבר על גן עדן וגהינום. ומי שישים לב החפץ חיים בדורו כתב המון על גן עדן וגהינום. ואילו בספרי החזו"א אין אנו מוצאים שום התייחסות ליראת העונש אלא רק על ההנאה והמעלה שיש ללמוד וכדו'. מאת רבי יהושע איכנשטיין

ריתחא דאורייתא: מעשה שהיה: באיסרו חג פסח השנה הביא משהו כיבוד לבית הכנסת. בין האנשים שלקחו בורקס היה אדם חסידי הלבוש בבעקישטע חגיגית [כמנהג רבים באיסרו חג]. כשלפתע נזעק אחד הנוכחים והזכיר לו שאצלו יום טוב שני, כי הוא בן חו"ל. הוא נחרד ומיהר להחזיר את הבורקס, כשאז העיר אחר שהבורקס נהפך לאיסורי הנאה, חמץ שעבר עליו הפסח. האם הוא צודק? יש לדון האם הוא זכה בזה, אם כן, האם שייך לומר שנאסר בהנאה כשלשני זה מותר.

והצדדים שזכה או שלא, שיש מחלוקת ראשונים כשאדם מקבל אוכל באירוע, באירוח וכדו' אם זה שלו או רק יש לו בזה זכות אכילה [ונפק"מ אם יכול לעשר ועוד]. אך כאן גם יש לדון שהוברר שבכלל לא ניתן לו זכות אכילה. ויש לדון.

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו להשבע: א. שמעתי עצה לציפורן חודרנית, לקחת נייר זכוכית ולשייף באמצע הציפורן כל יום קצת. ובדוק ומנוסה זה עוזר גם במצבים קשים (כגון דלקת) למתעניינים איך זה עובד מכיוון שלוקחים קצת כוח מהציפורן היא מתכווצת וכך זה לא חודר לבשר. **ב.** בענין בועות אויר שנוצרות בצווארון חולצה גברית, שמעתי שמה שגורם לזה, זה גיהוץ עם אדים באזורים האלו. לכן כדאי מאד למנוע את הבעיה ע"י שמגהצים צווארון, חפתים וכפתורים רק בחום בלי להוציא אדים מהמגהץ. בכל החולצה אין בעיה, הנקודה היא רק באזורים הנ"ל שתפור (מודבק) בתוכם בד הקרוי "בטיסט" והוא נהרס ע"י אדים ונוצרות בועות. **ג.** עבור הדלקת במעיים שמישהו שאל על עצה יש לנו ב"ה פיתרון בדוק ומנוסה יש רופא טבעי בשם ד"ר אליהו לביא, שממש עוזר למחלות כאלו ואחרות. הטלפון: 026426583. **אחר שלח:** אני גם חולה בדלקת מעיים ועוזר לי הדברים הבאים: תרופה בשם קראון (25000) שזו תרופה לא מזיקה שמכילה אינזימי עיכול (אפשר גם להשיג אינזימי עיכול של חברות טבע) וכן כדורי ביו שמכילים חיידקי עיכול טובים. ויטמין C (סי) בלי חומצה. כורכום (שהוא גם מרפא דלקות) - כדאי להתייעץ בחברת סולגאר איזה סוג של כדורי כורכום טוב לדלקת מעיים. ל-גלוטמין (אני משתמש ב ל-גלוטמין של חברת סולגאר). ליקוריץ (הצמח עצמו או בכדורים של חברות טבע). ל-גלוטמין וליקוריץ בונים את הרירית של מערכת העיכול. כל הדברים הללו עוזרים לי מאוד ב"ה באופן אישי ושווה לנסותם אם כי לא בטוח שכל דבר שמתאים לחולה אחד עוזר גם לחולה אחר אבל מאוד שווה לנסות כי זה יכול לשנות את כל החיים. עוד כתבו: יש רפואת הומופטיה שהיא יעילה מאוד כנגד כל סוגי הדלקות ע"י ד"ר סרוסי בבני ברק ובירושלים. **ד.** לגבי ברזל שנספג טוב בזמן דלקת ברזל של חברת סופהרב. **ה.** מי שסובל מזיעה מוגברת בכפות הידיים/רגליים או בית השחי התפרסם בעבר על משחה בשם GEL METHENAMINE 5% (מטאנמין) שהועילה לסובלים מזה. אני השתמשתי בה לאחר שניסיתי כל סוגי המשחות וזה הועיל לי, מאחר וזה מגיע רק ב-100 גרם ומחירו 200 ש"ח יש צורך במרשם ואינו כלול בסל המעוניין להתחלק איתי 50 גרם שזה מספיק לתקופת הקיץ יכול ליצור איתי קשר במייל: natankin1995@gmail.com. **ו.** לגבי גרביים שנקרעים מהר. ממליץ מנסיוני: רשת חנויות גרביים פמילי סוקס בבני ברק זה ברחוב כהנמן מול רח' ריינס מוכרים סט של שלושה זוגות עבים מכותנה. עמידים לאורך זמן. **ז.** כשעור הידיים נעשה יבש, להרטיב היטב את כפות הידיים במים (!) למרוח עליהן בעודן רטובות קרם ולוטה, לשפשף בסבלנות את הידיים זו בזו במשך דקות אחדות, והתוצאה מפתיעה. **ח.** להשרות את הטלית כשעה וחצי בתוך אמבטיה עם מים פושרים וחבילת מלח לימון ואבקת/גיל כביסה -אריאל יוצא נקי מאד ולבן. **לגבי העטרה** אם זה מכסף חייבים להוריד אותה, וכמובן להכניס למכונה עם אבקת כביסה על תוכנית צמר ללא מרכז כביסה (אח"כ קשה לגהץ). **ח.** לגבי הרגע הזה שאתה מגלה שהמקלדת באנגלית, יש תוכנה חינומית בשם "לונג אובר" (באנגלית: LangOver), שאם מתקינים אותה אז בלחיצה על F10 זה מחליף הכל לעברית, ואז צריך לעבור לרגע הבא. **הארה:** לגבי חומץ תפוחים שהובא שבוע שעבר, העירו שזה עלול לעשות כויות בעור ח"ו, שמעתי שעדיף לדלל במים (חלק אחד חומץ תפוחים לשלושה חלקים מים). **ט.** כידוע שראוי שלא לכבות נרות ברוח הפה, ע"י שמכסים את הלהבה עם חפץ מתכת שיש לו בית קיבול בגודל של פרק אצבע בערך וכך הלהבה נחנקת, אפילו מבלי לגעת בנר. ניתן להיכנס לכל טמבור ולמצוא משהו מתאים. **י.** לגבי אלרגיות לאגוזים אצל ד"ר הרט בבני ברק יש זריקה מיוחדת נגד אלרגיה ומועילה לשנה. **יא.** כאשר מנקים כיריים ע"י סנט מוריץ או כל מסיר שומנים אחר יש להיזהר מאוד שלא ח"ו יגע בכפתורי ההדלקה של הגז כיוון שיש שם חומר שומני עבור האיטום ובמקרה וח"ו נגע בזה מסיר שומנים ניצוץ אחד קטן יכול לגרום לשריפה בכל הבית מומלץ לנקות את גוף הכיריים ללא מסיר שומנים כלל. את החלקים ניתן לנקות במקום מרוחק

מהכיריים. יג. בענין הורדת מדבקה לטבילת כלים, בדרך כלל מגלים זאת סמוך לטבילה, כאשר בודקים את הכלי טרם טבילתו כדינא דגמרא ושו"ע שחייבים לעיין בו לראות שאין בו חציצה [ודלא כהמון העם המוציאים את הכלי מאריזה ומיד טובלים בלי להביט מאומה], ובאותה שעה אין כלים ושום דבר. ולפני קרוב לארבעים שנה לימד אותי עצה טובה ונאמנה, הרב יוסף כהן בן נעמי לרפ"ש (מיסד וראש ארגון החסד 'חסדי נעמי'), והיא, לקחת מעט 'חולי' הנמצא בכל מקום, להרטיבו קצת, ולשפשף באצבע או בבוהן על מקום המדבקה המוסרת, וראה פלא, כל שיירי המדבקה יורדים בלא שום בעיות, ועמהם שיירי הדבק, בכלים רגישים כגביע מכסף, צריך לשפשף בעדינות כדי שלא יגרמו 'סריתות'. יד. דבק חס ניתן להסיר עם פן לשיער (לא ניסיתי על בד קטיפה). לגבי מה ששאלו אם אפשר להוריד דבק חס משמלת קטיפה לוקחים דף של עיתון ומניחים אותו על הדבק חס או השעווה, ומגהצים אותו עם מגהץ, מה שקורה זה שהדבק חס נמס ונספג בעיתון, ולא משאיר זכר רק לשים לב שלגבי שמלת קטיפה אולי זה יותר עדין, לכן צריך עם חוס נמוך במגהץ, וכן לפעמים אם נדבק הרבה דבק, אז צריך להזיז כל כמה רגעים את הדף של העיתון לאזור שהדף יבש כדי שישפג טוב.

התורה חסה: בקשות עזרה שנשלחו השבוע ע"י קוראים שמשוועים לפתרונות. אנא שילחו פתרונות למייל שבסוף העלון: א. איך מורידים כתם מסרט של כובע שנוצר ע"י ניקוי הכובע בטינר. ב. איך מורידים כתמים של גמבה- פלפל אדום מבגדים. ג. איך שומרים על הרכות של המגבת שלא תהפך להיות אחרי כמה כביסות קשה כמו דיקט.

הלכות מענייני הפרשה

כה לו. אל תקח מאתו נשך ותרבית. כמה כללים בענייני ריבית מהספר ברית פנחס:
כאשר יש לאדם חוב לחבירו והוא מוסיף יותר ממה שהוא חייב אפילו אם החוב פחות משווה פרוטה, זהו איסור ריבית: וכעת נביא סוגי חובות שבהם יש את האיסור ריבית. א. חוב של הלוואה או שכירות או מכירה אסור לשלם יותר מהחוב. ב. קיבל מתנה מחבירו מותר לו להחזיר מתנה יותר גדולה אא"כ נותן לו המתנה ע"מ שיחזיר לו אח"כ, ואם פלוני התחייב לתת מתנה לחבירו עד זמן מסויים וכשהגיע הזמן לא נתן אסור לתת לו אח"כ מתנה יותר גדולה כי ההתחייבות נהפכה לחוב, ואם בשעה שהתחייב לתת מתנה אמר שאם ייתן ביום פלוני ייתן מתנה קטנה ואם יאחר ייתן מתנה יותר גדולה מותר, ונפק"מ למחותן שהתחייב לתת לחתנו סכום מסויים עד זמן פלוני, וכשאיחר ביקש להגדיל הסכום הר"ז ריבית. ג. גם לערב אסור להוסיף עוד כסף מחמת איחור הפרעון. ד. אסור להחליף צ'ק במזומן ביותר מסכום הצ'ק, אא"כ מציין שהסכום הנוסף הוא שכר טירחה או שעושה היתר עיסקה. ה. אם ההלוואה היתה לטובת המלווה, כגון אדם שיש לו אפשרות לבנות על הגג ואין לו כסף בשב"ז ובא חברו ואומר לו אני אשקיע כסף בבניית הגג סך 100 אלף \$ ואני אגור בו עד שיהיה לך להחזיר כל הסכום (100 אלף \$) אי"ז ריבית בזמן שגר בביתו, וכן אדם שרוצה לקנות בחנות חברו בגדים עבור ילדיו של המוכר, והוא מבקש לקנות בפריסה נוחה עם ריבית שרי. כי ריבית זה רק כשזה לצורך הלווה. ו. המפקיד כסף אצל חברו לשמירה לתקופה מסויימת, וחברו השתמש בכסף ברשותו או שלא ברשותו, אי"ז הלוואה ומותר לו להחזיר יותר בשני תנאים א. שלא יאמר בפירוש שהוא השתמש בכסף לצורכו, ב. שלא יאמר מראש שיהיו לו רווחים עבור הפקדון, ולכך מי שעשה עיסקאות עם כסף שהופקד אצלו מותר לתת מהרווחים למפקיד. וכן בעל גמ"ח שמקבל כסף פקדון עבור מה שמשאיל מותר להחזיר יותר אף כשהשתמש בכסף ובצירוף התנאים הנ"ל. ז. גנב שרוצה להחזיר יותר מהגניבה מותר אבל כשמבקש הארכה להחזר עם ריבית, אסור. ח. מזיק שהזיק יכול לשלם יותר אבל כשמבקש הארכה בתוספת תשלום אסור, וה"ה אם מקבל מחברת ביטוח ומחמת האיחור מוסיפים לו עוד אסור.

חידות

חידות שינון הפרשה לפי סדר ה-א-ב. פרשת בהר: א. בשנת היובל כל איש חוזר אל – **ב.** השומר את שנת השמיטה זוכה ל- **ג.** קרוב שיכול לקנות שדה שנמכר לזר נקרא- **ד.** אף הוא יכול לגאול אדם שנמכר לגר תושב. **ה.** שמיטה כמו כל שאר המצוות נאמרה ב- **ו.** מה נאמר בשנה השביעית? **ז.** אחת העבודות שעושים בכרם- **ח.** יובל היא שנת ה- **ט.** קח – (רש"י פסוק כז) **י.** מילה נרדפת לשנה- **כ.** אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ- **ל.** יש להם ערים משלהם- **מ.** בשנת היובל כל עבד חוזר אל – **נ.** ריבית בלשון התורה- **ס.** צמחים הגדלים לבד בשדה- **ע.** אחד הדברים שיוצאים ביובל- **פ.** אסור לעשותו- **צ.** "ו___ את ברכתי" **ק.** בכרם זומרים, בשדה – **ר.** מותר בגוי ואסור בישראל **ש.** "כ___ כתושב יהיה עימך" **ת.** אסור לקחת אותו מאחיד. **תשובות: א.** אחוזתו. **ב.** ברכה. **ג.** גואל. **ד.** דוד. **ה.** הר סיני. **ו.** וציוותי את ברכתי. **ז.** זרעם. **ח.** חמישים. **ט.** טול. **י.** ימים. **כ.** כנען. **ל.** לויים. **מ.** משפחתו. **נ.** נשך. **ס.** ספיחים. **ע.** עבד עברי. **פ.** פסל. **צ.** ציוותי. **ק.** קוצרים. **ר.** ריבית. **ש.** שכיר. **ת.** תרבית.

חידות שינון הפרשה לפי סדר ה-א-ב. פרשת בחוקותי: א. הפרשה פותחת במילה? **ב.** ה' יקיים אותה אתנו? **ג.** אם נקיים את מצוות ה' הם ינתנו בעיתם? **ד.** סוג מכה ח"ו? **ה.** מי מעריך את העני שאין לו לשלם את ערכו? **ו.** ___ חמישית על ערכך? **ז.** ערכו של מי הוא חמישים שקל? **ח.** כשאדם פדה משהו שהוא הקדיש הוא מוסיף? **ט.** המקדיש בהמה כזו מוסיף חמישית על ערכה? **י.** יחליף **כ.** בגאולת שדה, את מה מחשב הכהן ע"פ היובל? **ל.** בברכות נאכל ממנו לשובע? **מ.** במה נאמר העשירי יהיה קודש? **נ.** ישן מאד? **ס.** בהר זה ניתנו המצוות? **ע.** ערכו של שקל הקודש? **פ.** עץ השדה יתן? **צ.** יש לעשר את הבקר ואת ה? **ק.** והיה הוא ותמורתו יהיה? **ר.** מאה מאיתנו ירדפו? **ש.** מקל **ת.** "ואתם ___ לי לעם" **תשובות: א.** אם **ב.** ברית **ג.** גשמים. **ד.** דבר **ה.** הכהן **ו.** ויסף **ז.** זכר **ח.** חומש **ט.** טמאה **י.** ימיר **כ.** כסף **ל.** לחם **מ.** מעשר בהמה **נ.** נושן **ס.** סיני **ע.** עשרים גרה **פ.** פריו **צ.** צאן **ק.** קודש **ר.** רבבה **ש.** שבט **ת.** תהיו.

חידות בפרשת השבוע בה"ב: א. מילה החוזרת על עצמה 4 פעמים באותו פסוק? **ב.** שש מילים רצופות המתחילות באות ש? **ג.** 2 חולם במילה אחת 4 פעמים? **ד.** מילה בת 4 פתחים? **ה.** 3 מאברי הפנים בפרשת בחוקותי? **ו.** שלוש מילים שונות מאותו שורש 2 מקומות? **תשובות: א.** שבע (כה ח). **ב.** ספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי... (כה ח). **ג.** דודו (כה מט) גואלו (כה כה) אותו (כה כה) לדורותיו (כה ל). **ד.** הקדחת (כו טז). **ה.** אף (כו מב) אין {עין} (כו לז) פי (כו ח) עינים (כו טז). **ו.** וְאֶכְלֶתֶם יֶשֶׁן נוֹשֵׁן וְיֶשֶׁן מְפָנִי חֶדֶשׁ תּוֹצִיאֵנִי (כו י) "כָּל יְמֵי הַשָּׁמָה תִּשְׁבֹּת אֶת אֲפֶסֶר לֹא שְׁבֹתָהּ בְּשִׁבְתֵיכֶם בְּשִׁבְתֵיכֶם עֲלֵיהֶן" (כו לה). יישר כח למרצה המופלג והדגול ביותר העניו רבי יאיר נוסבכר שליט"א שהביא את החידות המופלגות.

חידות לשאול את הילדים: א. איזה נייר שווה 100 שקל? **ב.** מוצצים אותו והוא לא נגמר? **ג.** מה מגיע אחרי מנה אחרונה? **ד.** מה חי בלג בעומר? **ה.** איפה האביב נמשך כל ימות השנה? **ו.** מה מטהר בלחיצה? **ז.** מה ההבדל בין קוף לקופה? **ח.** איזה גפן מותר לנזיר? **ט.** מי עולה ולא יורד? **י.** מה זה פון?

תשובות: א. שטר של 100 שקל. **ב.** מוצץ. **ג.** מים אחרונים. **ד.** רוטל. **ה.** תל אביב. **ו.** מטהר אויר. **ז.** קופה רושמת. **ח.** צמר גפן. **ט.** השחר. **י.** החצי השני של מלפפון.

חידון משמעויות מילים לפרשת בהר. ה' משמעויות למילה זמר.

זמר - קצץ ענפים. "ושש שנים תזמור כרמך" (ויקרא כה ג) "מחתך ענפים יבשין של גפן" (רש"י ד"ה זימור, מו"ק ג). **זמר - שם חיה כשרה.** "איל וצבי ויחמור ואקו ודישן ותאו וזמר" (דברים יד, ה). **זמר - שבה.** "זמרו אלוקים זמרו" תרגום, מלבי"ם: שבחו (תהלים מז ז). **זמר - ניגון.** נעימה. "בנבל עשור זמרו לו" (תהלים לג ב). "זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו". זמירות לשבת. **זמר - שם מועצה** מקומית באזור השרון.

הגיגים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת

ברכת מזל טוב להאי גברא רבא, ממנוי העלון הוותיקים, איש עתיר שפע אשכולות ואשכולי אשכולות, הנערץ בכל רחבי לאנדאן הבירה ובחוצות הפריפריות המפרפרות אותה לתפארת כל מליצה ומליצה, עוז והדר לבושו וסוס תכלת עטור כרבולת זהב בכרכרת כבודו, המלך טעשארלאש ירום הודו והוד ממלכתו - עם עלייתו ליישב בהסיבת שמאל על כס מושב ממלכת ממלכתו המלכותית אשר בארמון באקינגהיים. מי יתן ותהיה מלכותך מלכות כל עולמך וממשלתך בכל דור דורשיך לאורך ולרוחב ימים ונהרות ויתקיימו בך משלי השועלים וברכות הדרכים. לתיאום המשך קבלת העלון בכתובתך החדשה, אנא פנה למלכנו, מאן מלכי רבנן, הרב זר, ירום זרו לעד. (יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456).

בן גביר: אני מזהיר בפעם ה-47, אנחנו לא נתקפל, בהגיע העת נפרוש מהממשלה!
הרגע הזה שאתה הולך שבי אחרי המודעות המבשרות על "הדלקת ל"ג בעומר המרכזית" ומגלה חבית סטנדרטית עמוסה בפקעות צמר גפן.
מעוגיות ישנות עושים כדורי שוקולד, מלימונים ישנים עושים לימונדה, מה עושים מופלים לימון!?

גומרים 30 איש שמו"ע, החזן גומר לאחר 40 ומסמן האם יש, יש בטוח, בטוח בטוח?
הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ובדרך לשאטל אתה שואל את עצמך איך זה שעוד לא המציאו לשאטלים האלו שם בעברית?

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון, מתמקם על מושבך באוטובוס, חולפות כמה דקות ואז עולה סדרן ומכריז: תעברו בבקשה לאוטו השני.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ומוצא את עצמך חושב על ההכנסת אורחים בליז'נסק.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ולא מצליח להיזכר את מי פגשת בציון והבטחת לו שתחזור אליו בטלפון איך שתעלה לאוטובוס.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון, מתכוון לאכול משהו להשביע סוף סוף את רעבונוך, ואז נשמע קולו של הנהג ברמקול: אני מבקש לא לאכול באוטובוס.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ולאורך כל הנסיעה האיש שיושב לידך באוטובוס לא מפסיק לנסות לשפר את תנוחת הישיבה שלו.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון, ובמקום להיכנס לכביש 6 הנהג פונה ימינה לכביש החוף בגלל שמישהו ביקש לרדת בצומת נתניה.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון, מתכוון לישון קצת בדרך, אבל במקום זה אתה עוקב כל הזמן במתח אחרי המאמצים של הנהג שלא להירדם.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ובדרך אשתך מתקשרת להודיע שהיא כבר הכינה הכל בבית ואתה רק צריך להאכיל את הקטנים, לקלח אותם, להשכיב אותם ולוודא שהם קוראים קריאת שמע מילה במילה ולא לדאוג לה משום שהיא אמורה לחזור באיחור של שעה-שעתיים.

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון והנהג מודיע שהוא לא עושה פיזור בעיר.
הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ומתחיל להרהר בינך לבין עצמך: מעניין מה היו עושים בל"ג בעומר בדורות של לפני רשב"י?

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ושואל את עצמך: אחרי שהמדינה הצליחה לכבוש את מירון כמה זמן ייקח לה עד שתשליט במקום את הנחיות בג"צ?

הרגע הזה שאתה חוזר מותש ממירון ונזכר שהשוועגר ביקשה שלא תשכח להתפלל עליה אצל רשב"י.

חדש: במקום 'מרה' על הציפורניים לכוססים- לקה וופל לימון.

שמתי ליד הכרית וופל לימון, הרחיק יתושים פצצה.

הרגע הזה שמשפריץ לך וופל לימון לתוך העין.

ראיתי שני וופלים לימון רבים. מאחל הצלחה לשני הצדדים.

הרגע הזה שאתה מגלה שהחבר שלך עם הפרצוף הכי תמים הוא אחד השולחים הכבדים של הרגע הזה.

העולם מתחלק לשניים: אלו שעונים על השאלה "אתה נוסע למירון?" בתגובה "ברור!!!! מה השאלה בכלל!!!!!!", ואלו שעונים "מירון??? אני??? השתגעת???" אין אף אחד שעונה "אהמממ, נראה. אולי."

אין "בוקר טוב" יותר חביב מזה של השכן שלי שחוזר מתפילת שחרית בשעה 9 ורואה אותי יוצא במהירות עם תפילין.

הייתי כעת באיזה שיעור של איזה רב אחד שאמר $12 + 12 = 24$.

המוסכניק לבעל הרכב: איפה המגבים? בעל הרכב: נמאס לי מהדוחות שדוחפים לי לשם כל הזמן אז הורדתי אותם.

הרגע הזה שנגמר לך על מה לדבר אז אתה זורק: נו, אז מה עם אנגיל?

ליברמן פוגש את מנכל אנגיל ואומר לו קניתי פעם ראשונה ממך אתמול לחם. משיב לו המנכ"ל אהה זה היית אתה?

היום שאחרי הפיטורים מה יהיה כתוב: נטחן מקמח שנטחן לאחר פיטורי בר לב. או לאחר קצירת העומר.

פרסום ראשון פעילי שמאל מתכננים לפזר לחמניות של אנגיל בבתי החולים.

הבן שלי חזר הביתה עם לחמניה של אנגיל. מברר דחוף מי החברים שלו.

משאית של אנגיל נכנסה לבני ברק עם שלט ענק 'מכור לגוי'.

מודעה בכניסה למכולת באזור מתחרד: 'מוכרים אנגיל לצורכי פרנסה בלבד'.

פתק שראיתי על משאית: 'שוטר / פקח, פורק סחורה [לא של אנגיל] ומיד נוסע'.

איווט ליברמן באמת חושב שאתא מלי קומצי קמחא דידיה ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידין?

מסתפרים - אחרי העומר, שומעים שירים - אחרי העומר, קונים אנגיל - אחרי העומר (בר לב)

תודה גדולה לכל המאירים את הארותיהם הנפלאות אשרי שזכיתי לכך. אני רוצה להודות באופן מיוחד לאיש הגדול שנותן עצמו למען התורה באופן לא רגיל, ולמרות שכל שניה חשובה לו הוא נותן עצמו למען הכלל בסבלנות יתירה ובאהבה עד אין קץ, גאון בניצול כל רגע ללימוד, גברא רבה בדיקדוק הלכה מרא דכולא תלמודא **רבי שמעון צבי סטפנסקי שליט"א** מרחוב השלושה בבני ברק, שהוא דמות של אדם השלם בשבילי ובשביל רבים.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23. **ובביהמ"ד המרכזי מניין אברכים 'פרדס כץ'** רחוב אבוהצירא 9, **ובכולל 'מורשה ודעת' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (חברון) בכניסה המערבית בקרטון בארון למטה. וכן בשאר המקומות ואצל המפיצים הקבועים ובראשם **רבי ידידיה זר שליט"א** – **משבחי הרב זר**: לבקשת רבים החל מהשבוע מדור שבחי הרב זר נפסק ויהיה ניתן לקרוא את השבחים רק בספר שייצא לאור בחנויות ספרים סודיות שיתפרסמו. **אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור**. כמו"כ ניתן להשיג את העלון **במודיעין עילית** (לא כמות) החל מיום חמישי בערב בשעה 36: 7 בכניסה לחנות ש.מ.ח. – שרותי משרד רחוב רשב"י 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א, שזכה לקדש שם שמים בהליכותיו העדינות וכל החילונים אומרים אם כולם היו כמוך... **כן ניתן להשיג בירושלים** בישיבת מיר אצל האיש שאילו היה לו שדה בשמיטה לא היה שואל מה נאכל בשנה השמינית מרוב ביטחון עצום שהוא מקרין תמיד רבי דוד רוטשילד שליט"א או אצל האיש בעל לב הזהב, הדמות של ישיבת מיר רבי אבי פרידנר שליט"א שהוא מקרין הארת פנים נדירה. **בבית שמש** אצל אחד שרואים בו דמות של אדם בלי יצה"ר – כך זה נראה אבל באמת הוא מתגבר מאוד

רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. **וכן** בישיבת מרן הגר"מ שטרנבוך - חבקוק הנביא 7 רמה ג'. **בנתיבות** ב'בית בוכריס'. ובבית יצחק. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד, אצל הבחור החשוב ישי רוט נ"י. **בירוחם** אצל רבי מיכאל גולדנברג שליט"א. **באופקים** בבית הכנסת זכרון אליהו. **בקרית גת** בביהכ"נ שומרי אמונים ובביכ"נ קרעטשנף מיום שישי. **בחזון יחזקאל**: בבית כנסת המרכזי. **באשדוד**: בבית כנסת החיד"א רובע ג אצל גדול מזכי הרבים בדורנו רבי יצחק משענייה שליט"א **בעוצם** בישיבת נר זרח ע"י מרא דקדשים בישיבה רבי שמואל הוניגסברג שליט"א שבימים אלו גומר את ההכנות שלו לקראת החתונה בלימוד מקיף ובבקיאות מדהימה בכל תחומי התורה. **ברכסים** אצל האדם הגדול רבי יוסף המאירי שליט"א שהוא מבחירי וחשובי הבוגרים של אחת מהישיבות הוותיקות והמובחרות ביותר הי"ה ישיבת 'ברכת יצחק' בקמפוס האדיר באור יהודה שמשרה אוירה אדירה ורוגע ללימוד התורה הקדושה ולפי הפרסומים השנה יש לה הצלחה מיוחדת ברישום. **ברעננה** אצל משפחת זכאי המיוחדת והנפלאה רחוב נעמי שמר 9/5 טלפון- 052-6903395. **בפתח תקווה** בבתי הכנסת בגני הדר: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל חסידים. בעש"ט צאנו גור ויוצאי חברון, ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. וכן בישיבת אור ישראל וכן בישיבת עטרת שלמה. **בראשון לציון** אצל הנ"ל: וכן בעיר **אלעד** בישיבות כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובישיבת הר"ן ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **עוד באלעד** בבית הכנסת עמק ההלכה ע"י האיש שכמה וכמה העידו לי עליו שהוא מגדולי המחנכים וכל תלמידיו אוהבים אותו אהבת נפש רבי יצחק רבי שליט"א. **בצפת**: בהיכל ישיבת צפת ע"י הגאון שמרבה תורה בישראל וכעת פתח כולל נץ אדיר עם תנאים הכי נוחים שיש כולם מוזמנים לביהכ"נ הרידב"ז בצפת רבי אברהם לויסון שליט"א. **בקרית אתא**: בבית הכנסת מאקווא ירושלים 3 ע"י הבחור המפורסם בצדקותו עדין לגדולות אהוב הבריות נ"י **ברמת השרון** אצל הגאון שזכה להיות דמות וסמל לאיך צריך להתנהג ולהתפלל רבי דניאל פוסטבסקי שליט"א בבית הכנסת מורשת אבות וכן בבית הכנסת המרכזי גאולת ישראל וכן בבית הכנסת וכולל הוד צבי.. **בחזרה** בכולל אדרת אליהו בראשות הרב נתנאל יקותיאל רחוב הגדוד העברי 13 **בלוד - אחיסמך**. בחנות בר אדרס רחוב הרב אלישיב 5 גני איילון. **בעפולה** בביהכ"נ נצח ישראל בשכונת עפולה עילית או אצל האיש שהוא מפורסם בתור מורה פרטי לילדים מהטובים בארץ רבי אהרן קולדצקי שליט"א **במנצ'סטר** אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: +447425793110. **בארגנטינה**: בקהילת שובה ישראל במקום המיועד לעלונים. **משבחי הרב זליג אמזלג**: נוהג לקפוץ בקדושה כמו בכשם שאני רוקד, ובכשם שאני רוקד קופץ כמו בנענועים בסוכות, ובנענועים בסוכות קופץ כמו שאחזו קורדייקוס.

לקבלת העלון בפקס יש להתקשר לטלפון: 03-6180383.

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל חמש שנים האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גליונות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים.

כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ alon@gmail.com

להשתתפות בהוצאות העלון לפנות: 0527633431. או בינדרים פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי במסייעים! אפשר לשלוח משם הודעות.